

 **KONFERENCJA DZIEKANÓW PUBLICZNYCH
UNIWERSYTECKICH WYDZIAŁÓW PRAWA**

dnia 10 lipca 2026 r.

**Szanowny Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

w imieniu Konferencji Dziekanów Publicznych Uniwersyteckich Wydziałów Prawa ośmielamy się przekazać Panu Marszałkowi stanowisko w sprawie zmiany ustawy prawo o advokaturze (druk sejmowy nr druk nr 1962), w zakresie w jakim proponowana treść art. 75e wyklucza przedstawicieli akademii z członkostwa w komisjach kwalifikacyjnych do spraw egzaminu wstępnego na aplikację adwokacką, z uprzejmą prośbą o przekazanie jej parlamentarzystom.

pozostając z wyrazami szacunku,

w imieniu Konferencji Dziekanów Publicznych Uniwersyteckich Wydziałów Prawa
niniejsze pismo podpisują członkowie Prezydium Konferencji w osobach:

Dokument
podpisany przez
Witold Kurowski
Data: 2026.07.09
22:38:12 CEST

WYDZIAŁ PRAWA
I ADMINISTRACJI

Dokument podpisany przez
Ewelina Caba-Wacinkiewicz
Data: 2026.07.09 15:59:36
CEST

PODPIS ZAUFANY

**SŁAWOMIR TADEUSZ
ŻÓŁTEK**

09-07-2026 22:52:43 GMT+0200
Dokument podpisany elektronicznie
z użyciem zaufanym

Signed by /
Podpisano przez:

Wojciech Zalewski
Uniwersytet Gdański

Date / Data: 2026-
07-09 22:59

Signed by / Podpisano
przez:

Jacek Józef Przygodzki
Uniwersytet
Wrocławski

Date / Data: 2026-07-
10 07:37

Do wiadomości:

Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej – Przemysław Rosati.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-111.020.333.17.2025

Data wpływu 10.07.26r.

KONFERENCJA DZIEKANÓW PUBLICZNYCH UNIWERSYTECKICH WYDZIAŁÓW PRAWA

UCHWAŁA nr 1/7/2026

**Konferencji Dziekanów Publicznych Uniwersyteckich Wydziałów Prawa
z dnia 9 lipca 2026 r.**

**w sprawie stanowiska wobec projektowanej zmiany art. 75e ust. 2 ustawy z dnia 26
maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze**

Konferencja Dziekanów Publicznych Uniwersyteckich Wydziałów Prawa, działając w trosce o jakość kształcenia prawniczego oraz spójność systemu naboru do zawodów prawniczych w Rzeczypospolitej Polskiej, po zapoznaniu się z treścią projektowanej nowelizacji ustawy – Prawo o adwokaturze (druk sejmowy nr druk nr 1962), w szczególności z proponowanym brzmieniem art. 75e ust. 2, przewidującym, że komisja kwalifikacyjna do spraw egzaminu wstępnego na aplikację adwokacką składać się będzie z pięciu członków, w tym trzech przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości będących sędziami albo sędziami w stanie spoczynku oraz dwóch przedstawicieli delegowanych przez Naczelną Radę Adwokacką, wyraża stanowczy sprzeciw wobec proponowanego rozwiązania i wzywa do jego zmiany poprzez przywrócenie w składzie komisji kwalifikacyjnej przedstawiciela świata nauki prawa, z następującym uzasadnieniem.

Konferencja Dziekanów zwraca uwagę, że projektowane rozwiązanie prowadzi do rażącej i niczym nieuzasadnionej asymetrii systemowej względem regulacji obowiązujących w innych ustawach korporacyjnych, w szczególności w ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2024 poz. 499 t.j.), która w postępowaniu kwalifikacyjnym na aplikację radcowską przewiduje udział przedstawiciela nauki prawa. Skoro ustawodawca uznał ten udział za wartościowy i celowy w odniesieniu do aplikacji radcowskiej, a więc zawodu funkcjonalnie i merytorycznie niemal identycznego z adwokaturą, opartego na tym samym kanonie wiedzy prawniczej, tym samym modelu egzaminu wstępnego, to brak analogicznego rozwiązania w przypadku adwokatury jawi się jako pozbawiony jakiegokolwiek racji merytorycznej i sprzeczny z zasadą spójności systemu prawa. Projektodawca nie wskazał żadnych okoliczności, które uzasadniałyby zróżnicowanie składu komisji kwalifikacyjnych dla obu tych zawodów, co czyni proponowaną zmianę arbitralną i nielogiczną, a przy tym potencjalnie krzywdzącą dla kandydatów na aplikację adwokacką, którzy byłiby oceniani przez komisję o węższym spektrum kompetencji niż ich koledzy ubiegający się równolegle o aplikację radcowską, mimo że przedmiot weryfikacji wiedzy jest w obu przypadkach tożsamy.

Konferencja Dziekanów podkreśla ponadto, że udział przedstawiciela nauki w komisji kwalifikacyjnej nie stanowi formalności ani reliktu przeszłości, lecz pełni istotną funkcję ustrojową jako łącznik między teorią a praktyką prawa. Egzamin wstępny obejmuje zagadnienia, których prawidłowa i rzetelna ocena wymaga kompetencji wykraczających poza codzienne doświadczenie orzecznicze czy adwokackie. Przedstawiciel środowiska

akademickiego wnosi do prac komisji niezbędną perspektywę metodologiczną, wynikającą z wieloletniego doświadczenia w konstruowaniu, redagowaniu oraz ocenie pytań testowych, co przekłada się bezpośrednio na jakość i rzetelność samego narzędzia egzaminacyjnego. Środowisko naukowe kształci kandydatów na etapie studiów prawniczych, a zatem jego obecność w komisji weryfikującej efekty tego kształcenia zapewnia niezbędną ciągłość i spójność między etapem edukacji uniwersyteckiej a etapem naboru do zawodu. Wyeliminowanie tego elementu ze składu komisji prowadzi do sytuacji, w której wiedza kandydata oceniana jest wyłącznie przez osoby wywodzące się ze środowisk stosujących prawo w praktyce, to jest sędziów i adwokatów, co niesie ze sobą ryzyko nadmiernego praktycyzmu i formalizmu oceny, z pominięciem perspektywy systemowo-teoretycznej, niezbędnej do prawidłowej weryfikacji wiedzy prawniczej na tym etapie kształcenia zawodowego.

Konferencja Dziekanów zwraca uwagę, że projektowanej zmianie nie towarzyszy jakiegokolwiek uzasadnienie wskazujące na motywy rezygnacji z dotychczasowego, szerszego składu komisji kwalifikacyjnej, obejmującego przedstawiciela nauki. W ocenie Konferencji, zgodnie z zasadami przyzwoitej legislacji, każda zmiana ograniczająca pluralizm składu organu kwalifikacyjnego, powinna być szczegółowo i przekonująco umotywowana, zwłaszcza wówczas, gdy odstępuje ona od rozwiązania przyjętego w ustawie regulującej pokrewny zawód prawniczy. Brak takiego uzasadnienia stanowi samoistną i poważną wadę projektu, niezależnie od oceny merytorycznej samego proponowanego rozwiązania.

Niezależnie od powyższych argumentów Konferencja Dziekanów pragnie zwrócić uwagę na dalsze, doniosłe konsekwencje projektowanej zmiany. Proponowany skład komisji, obejmujący trzech sędziów desygnowanych przez Ministra Sprawiedliwości oraz dwóch przedstawicieli Naczelnej Rady Adwokackiej, sprowadza w istocie komisję kwalifikacyjną do areny ścierania się dwóch ośrodków, to jest władzy wykonawczej oraz samorządu zawodowego. Usunięcie trzeciego, niezależnego od obu tych ośrodków głosu, jakim tradycyjnie był przedstawiciel nauki, eliminuje czynnik równoważący i zwiększa ryzyko, że komisja stanie się w praktyce miejscem ściernia interesów resortu sprawiedliwości i palestry, zamiast pozostać organem obiektywnej, merytorycznej weryfikacji wiedzy kandydatów. Konferencja Dziekanów zwraca również uwagę na kontekst ustrojowy, w jakim projektowana zmiana jest procedowana. W obliczu toczącej się od lat debaty publicznej dotyczącej zakresu wpływu Ministra Sprawiedliwości na funkcjonowanie zawodów prawniczych, wzmocnienie roli tego organu kosztem neutralnego elementu akademickiego może być odczytywane jako kolejny krok w kierunku poszerzania wpływu władzy wykonawczej na dostęp do zawodu adwokata, co rodzi uzasadnione wątpliwości natury ustrojowej, niezależnie od deklarowanych intencji projektodawcy. Dotychczasowa debata tocząca się wokół projektu pozwala zresztą na stwierdzenie, że proponowana zmiana nie znajduje poparcia samego Ministerstwa Sprawiedliwości.

Konferencja Dziekanów wskazuje ponadto, że komisje kwalifikacyjne z udziałem przedstawicieli środowiska naukowego pełniły dotychczas istotną funkcję kontrolną w zakresie przeprowadzania samego egzaminu. Brak udziału przedstawicieli nauki w składzie komisji może w konsekwencji skutkować obniżeniem standardów egzaminacyjnych, co godzi w interes samych kandydatów oraz w jakość naboru do zawodu adwokata. Konferencja Dziekanów podkreśla przy tym, że projektowane rozwiązanie pozostaje w oczywistej sprzeczności z kierunkiem reform prowadzonych w

ostatnich kilkunastu latach, w tym w szczególności z założeniami tzw. deregulacji dostępu do zawodów prawniczych z roku 2013, których celem było między innymi zwiększenie transparentności i obiektywizacji procesu naboru do zawodów prawniczych. Usunięcie czynnika akademickiego, postrzeganego tradycyjnie jako gwarant obiektywizmu i niezależności oceny, stanowi w tym kontekście krok wstecz względem dotychczasowego kierunku reform.

Konferencja Dziekanów wyraża wreszcie zaniepokojenie, że przyjęcie proponowanego rozwiązania w odniesieniu do adwokatury może stanowić niebezpieczny precedens i punkt odniesienia dla analogicznego ograniczenia udziału przedstawicieli nauki w komisjach kwalifikacyjnych innych zawodów prawniczych, regulowanych odrębnymi ustawami korporacyjnymi. W dłuższej perspektywie mogłoby to prowadzić do systemowego wypierania środowiska akademickiego z procesów naboru do zawodów prawniczych w ogóle, ze szkodą dla jakości kształcenia prawniczego rozumianego całościowo, jako proces obejmujący zarówno etap studiów uniwersyteckich, jak i etap wejścia do zawodu.

Mając na względzie powyższe argumenty, Konferencja Dziekanów Publicznych Uniwersyteckich Wydziałów Prawa apeluje o rezygnację z projektowanego brzmienia art. 75e ust. 2 ustawy – Prawo o adwokaturze w zaproponowanym kształcie i przywrócenie w składzie komisji kwalifikacyjnej do spraw egzaminu wstępnego na aplikację adwokacką przedstawiciela nauki prawa, co pozwoli zachować spójność systemową z rozwiązaniami przyjętymi w ustawie o radcach prawnych, zapewni należyłą równowagę pomiędzy władzą wykonawczą a samorządem zawodowym w składzie komisji, a także zagwarantuje utrzymanie wysokich standardów merytorycznych i metodologicznych egzaminu wstępnego na aplikację adwokacką.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Za przyjęciem uchwały:
16 – głosów na tak,
0 – głosów na nie,
0 – głosów wstrzymujących,

Prezydium Konferencji Dziekanów Publicznych Uniwersyteckich Wydziałów Prawa:

Dokument
podpisany przez
Witold Kurowski
Data: 2026.07.09
16:41:17 CEST

WYDZIAŁ PRAWA
I ADMINISTRACJI
WITOLD KUROWSKI

Dokument podpisany przez
Ewelina Cała-Wacinkiewicz
Data: 2026.07.09 16:01:20
CEST

PODPIS ZAUFANY
SŁAWOMIR TADEUSZ
ŻÓŁTEK
09.07.2026 16:56:40 CEST +0200
Dokument podpisany elektronicznie
Dokument podpisany przez

Signed by /
Podpisano przez:
Wojciech Zalewski
Uniwersytet Gdański
Date / Data: 2026-
07-09 21:06

Signed by / Podpisano
przez:
Jacek Józef Przygodzki
Uniwersytet
Wrocławski
Date / Data: 2026-07-
10 07:38